

процесі спортивно-педагогічного удосконалення студентів закладів вищої освіти. Практичне значення отриманих результатів: теоретичні результати та наукові положення можуть бути використані для вирішення наукових, теоретико-методичних і практичних завдань реформування спеціалізованої, фахової передвищої і вищої освіти, модернізацію національної освітньої політики.

Відповідно до специфіки кінезіологічної компетентності, сутність якої полягає в інтегративному впливі спортивно-педагогічної діяльності на інтелектуальну й рухову сфери особистості, вважаємо за необхідне виокремити в значенні об'єкта формування ціннісних установок функціональні можливості людини.

Висновки. Обґрунтовано, що упровадження компетентнісного кінезіологічного підходу в систему вищої освіти зумовлено підвищенням вимог стосовно фізичної готовності майбутніх учителів фізичної культури до професійної діяльності, що має забезпечуватися високим рівнем здоров'я, необхідним рівнем теоретичної, методичної та морфофункціональної підготовленості, детермінованої високим рівнем розвитку кінезіологічної компетентності, що формується в інтегрованому міжнауковому напрямі про моторну активність людини – кінезіології.

Ключові слова: спортивно-педагогічне удосконалення, кінезіологія, фізичне виховання.

ПЕДАГОГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Олександр ПРОНІКОВ,
доктор педагогічних наук, професор,
Національний університет «Чернігівський колегіум»
імені Т.Г. Шевченка (Чернігів, Україна)

Мета дослідження – схарактеризувати та проаналізувати педагогічний менеджмент закладу вищої освіти (ЗВО),

визначивши його закономірності та групи методів управління. З'ясовано, що відповідно до закону України «Про вищу освіту» (2014) менеджмент ЗВО, керівники його структурних підрозділів та викладачі, кожен на своєму рівні, мають створити систему організації діяльності, здійснювати управління на засадах демократизму та гуманізму. Важливо менеджмент у ЗВО направляти на педагогічний процес з використанням сучасних інформаційних технологій, що дозволить забезпечити: особистісний ріст і соціальну мобільність не тільки здобувачів освіти, але і викладачів; культурний ріст особистості, через яку поширюються ідеї патріотизму, етичних норм і суспільних цінностей; розвиток наукової діяльності у закладах вищої освіти; якісну підготовку здобувачів освіти. Аналіз нормативно-правових документів, педагогічної літератури дозволяє стверджувати, що традиційні, класичні для закладів вищої освіти підходи, які формувалися століттями, вимагають перегляду.

Встановлено, що спільним знаменником багатьох визначень поняття «менеджмент» є: управлінська діяльність, орієнтація на кінцеву мету, людиноцентристський підхід до управління. Стосовно ЗВО, це педагогічний менеджмент, що враховує особливості його діяльності. Використання й адаптація менеджменту полегшуються тим, що багато його цілей вже давно розроблено і реалізуються у вітчизняній практиці управління. Адаптація можлива тільки з урахуванням особливостей та традицій закладу освіти, одночасному вивченні, узагальненні накопиченого власного досвіду управління, його трансформації і насиченні новим змістом.

Доведено, що педагогічний менеджмент, як система та ланка соціального управління, повинен узяти все позитивне, що накопичено в управлінні і розвинути стосовно освітніх установ, базуючись на наукових основах філософії, соціології, педагогіки, економіки, кібернетики. Педагогічний менеджмент ще тільки починає боронити свої позиції в педагогічній науці і практиці діяльності освітніх установ.

Педагогічний менеджмент також передбачає поєднання зусиль та забезпечення досягнення цілей з орієнтацією на прикінцевий результат за допомогою ефективного використання

творчого потенціалу менеджменту ЗВО, всього професорсько-викладацького складу та здобувачів освіти.

Визначаємо, що менеджмент у ЗВО має свої особливості й закономірності: предметом праці менеджера освітнього процесу є діяльність суб'єкта управління; продуктом праці є інформація про освітній процес; знаряддям праці є слово, мова; результатом праці менеджера є рівень грамотності, вихованості та розвитку об'єкта менеджменту – здобувачів освіти.

Менеджмент ЗВО – це комплекс принципів, методів, організаційних форм та технологічних прийомів управління освітнім процесом, спрямований на підвищення його ефективності. Його основним функціями є: прийняття розумного рішення; організація виконання прийнятих рішень, створення належних умов для ефективної роботи освітнього закладу, кожного учасника освітнього процесу, забезпечення мотивів та стимулів їх діяльності; контроль виконання рішень. Зазначене дозволяє встановити суперечність: між наявним рівнем менеджменту та вимогами, що ставляться суспільством і державою до керівників ЗВО та його структурних підрозділів.

Здійснювати якісний педагогічний менеджмент у ЗВО можливо за умови дотримання та використання різних груп методів управління: група економічних методів (економічне стимулювання); група адміністративних методів – регламентація діяльності виконавців, її нормування, робота з кадрами; група методів психолого-педагогічного впливу – забезпечення сприятливого психологічного клімату, стимулювання творчості та ініціативи, прогнозування соціальних перспектив розвитку освітнього закладу; методи суспільного впливу – розвиток демократії колективів, запровадження лояльної конкуренції, толерантності, підвищення престижу та іміджу.

Кожен університет має створити і використовувати власну систему взаємної підтримки та співпраці між студентами та викладачами для забезпечення освітніх потреб. Сьогодні студенти вимагають права впливати на планування навчання та зміст програм для того, щоб отримати якомога більш якісні знання. Ці вимоги змінюють роль викладачів ЗВО та вимоги щодо їх підготовки.

Робимо *висновок*, що ефективність роботи ЗВО залежить від рішення багатьох задач, значимість і рівень складності яких різні. Сукупність прийняття рішень, організація їх виконання, культура спілкування менеджменту, складають систему, що забезпечує розвиток і динаміку навчального закладу. Якість рішень, оптимальність будь-яких видів витрат, результативність, забезпечуються обліком усіх складових, котрі, у свою чергу, дозволяють дати об'єктивну оцінку діяльності ЗВО, його професорсько-викладацького складу, рівня наукової роботи, якості підготовки здобувачів освіти. Створення системи організації роботи ЗВО дисциплінує і одночасно вимагає від здобувачів освіти адекватного відношення до навчального процесу та, сприяє підвищенню якості їх знань.

ФОРМУВАННЯ В УЧИТЕЛІВ ФІНАНСОВОЇ ГРАМОТНОСТІ

Ірина ПРОНІКОВА,

кандидат педагогічних наук,

*Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної
освіти імені К.Д. Ушинського (Чернігів, Україна)*

Мета дослідження – схарактеризувати та проаналізувати зміст формування фінансової грамотності вчителів в процесі їх професійного вдосконалення в закладах післядипломної педагогічної освіти.

З'ясовано, що в умовах реформування загальної середньої освіти шкільна економічна освіта виступає необхідною умовою адаптації учнів до вимог Нової української школи. Вона потребує оновлення змісту освітнього процесу здобувачів освіти, творчого впровадження накопиченого досвіду.

Встановлено важливу роль вчителя у формуванні фінансових знань і розвитку фінансової грамотності здобувачів освіти. Одночасно акцентуємо увагу, що фахової підготовки студентів у педагогічних закладах вищої освіти до викладання дисциплін фінансового змісту не здійснюється. Підготовку